

denne Æilighed paakaldt, hvor stor hans Grundlovstrofast er, saa at han, uagtet han fælbede de haardeste Domme over Rævningeinstitutionen, dog indrømmede, at han blot paa Grund af sin Grundlovstrofast gif med dertil. Men han spiede til denne Grundlovstrofast nogle Bemærkninger, der for mig vare særdeles mærkelige, og det var, at uagtet han gif med dertil nu, troede han dog nok, at om 50 Aar havde man forladt det, man saaledes gif ind paa nu. Saadan omtrent sagde det ærede Medlem; men han spiede til denne mærkelige Grundlovstrofast nogle andre Bemærkninger, og det var om nogle Erfaringer, han havde hentet fra Rævningeinstitutionen i Udlandet, hvor han kom til at sige denne for en Dommer høist mærkelige Sætning, som jeg vil slaa fast, at de Skyldige ville nok dømmes af ulerde Dommere, af Lægmand, men de Ustyldige foretrak at blive dømt af de lovlærde Dommere. Jeg veed ikke, om det er gaact Andre som mig, at der i denne Udtalelse ligger en saadan Tillid til sin egen Stilling og Folks Dom om denne og en saadan Misfjendelse af andre Folks Retfærdighedsfølelse, at jeg for mit Vedkommende følte mig i højeste Grad ubehagelig berørt af en saadan Udtalelse. Men han gif endnu videre, han gif endnu meget videre; han gif til den Udtalelse, at for at spare mange Vanfæligheder og Omkostninger kunde man faae det meget billigere ved at trække Lod ud af en Pose, om Manden var styldig eller ustyldig, og sammenlignede den Udtalelse, som disse Mænd, Rævningerne, der trak sig tilbage i et Rum, fremkom med, med et Drakelsvar. Alle disse Udtalelser tilfammen forekomme mig i denne Sag at vare saa uheldige, som de vel kunne være. Jeg gif ud fra, at man i denne Sag virkelig for Alvor skulde drøfte, hvad der tjente os bedst, naar vi skulde over fra den nuværende Rettsforfatning til den kommende, og at han og hans Meningsfæller maatte ønske, at Folk, som ikke ere Jurister, tage Ordet for at udtale sig om, hvad de mente om Retsvæsenet i Danmark. Jeg har, uden at krænke nogen af de Retslærde, søgt at tage Del i denne Diskussion, saaledes at jeg har fremsørt, hvilket Indtryk jeg har modtaget af, hvad der var det Rette i Sagen. Jeg vilde ønske, at man fra den modsatte Side vilde under disse Sagers Behandling holde det fast, at det er en Belvilliesgrundsætning, der her maa være raadende, og at vi vilde se med milde Øine paa de Dommere, der søge at opretholde Retfærdigheden her i Landet, naar de til Gjengjæld vilde se med Mildhed paa, at vi ønske baade Offentlighed og Mundtlighed, og at der maa være Lægmand, som deltage i Raadommelsen af de vigtigere Sager. Men den Tone, som gaar igjennem et Foredrag, vi nu hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, er idetmindste overfor mig af en irriterende Karakter (Munterhed), ja, de Herrer derovre paa den anden Side le, men de Herrer, som

læse dette Foredrag, kunne ikke engang modtage Indtrykket af den Tone, hvori det var holdt. Jeg har ogsaa talt med Mænd i Udlandet om, hvilket Indtryk de havde om Rævningerne, og jeg vil sige ganske uforbeholdent, at af den Mand, jeg talte med, fik jeg ikke noget gunstigt Indtryk deraf. Det siger jeg ligefrem, og det kan maaske det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds tage til Indtægt; men jeg vil sige, at det kommer jo ganske an paa, hvem man kommer til at tale med om en saadan Sag. Jeg veed ikke, hvilke Omgangsvæner det ærede Medlem har i Udlandet. Den Mand, jeg taler om, var ganske vist en upartist Mand; han havde selv været med engang at være Rævning — det var isøvrigt nede i Rhinprovindsferne — men selv om han nu udtalte sig mindre gunstigt om denne Institution, maa man hufte paa, at den er bleven indført i disse Lande, og vi skulde tænke paa, hvor dens egentlige Bugge stod. Derfor var det, at jeg i mit første Foredrag her søgte at gjøre gjældende, at det, vi skulde se hen til, var den Del af Retsordningen, vi kunne taale vore Forfædre for, og i England er det endel af den nordiske Kantegang og Retsbevidsthed, der har medvirket til, at man der har faaet Juryinstitutionen, det er sikkert nok. Naar det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, (Roch) talte om, at det i England kunde gaa saa vidt, at man maatte ophæve den hele Retsordning og erklære visse Dele af Landet i Belevingsstilstand for at opretholde Rævningeinstitutionen, saa siger jeg, at dette Forhold er kun fremkaldt og kan kun være fremkaldt af den særegne Tilstand, hvori England staar til en anden Del af Storbritannien, nemlig til Irland, hvor man ligeledes har overført de engelske Tilstande, uden at de paa nogen Maade kunde siges at være indførte der. Det irske Folk har en anden Tro, en anden Opfattelse og en anden Oprindelse end det engelske, og Irlanderne betragte Engländerne som dem, der paa en Maade have underkuet dem. Hvad der kan ske under de Forhold, er saa uregelmæssige Tilstande, at de ikke her maa nævnes under en almindelig rolig Retsstilstand. Naar jeg tænker mig Rævningeinstitutionen indført, er det ikke, fordi jeg vil have et Korrektiv for de lovlærde Dommere, men fordi de skulde opfatte Sagen fra et andet Standpunkt end det, hvorfra Dommene nødvendigvis maa opfatte den. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) sagde, at tidt og mange Gange kan en Styldig ønske at blive dømt af Rævninger, saa have vi jo Svaret i det, der idag er fremdraget af det ærede Medlem for Præsids Amts 3die Valgkreds (Leth). Det ligger jo deri, at de lovlærde Dommere have ikke Lov til at fritsige Vedkommende, der bevisslig har gjort sig skyldig i en Forbrydelse, men det have Rævningerne Lov til, og hvorfor? Fordi der er ganske andre Forhold tilstede, hvor de lovlærde